

Kitabu cha Danieli - Mia Moja Hamsini na Nne

Kumanya Iyere kwa rya Nyuma rya Daniyeli: Ubusobanuro bwa Beluteshazari n'Ihishurwa ry'Ubuhanuzi

Jeff Pippenger
2024-03-23

Daniela zang tehma hmaisaaang ber chu bung thum hnuhnungte a huam a ni. Chung bungte zinga bung hmasa ber chuan, bung thumte zinga hnuhnung ber ang bawkin, Daniela thil tawrhna a hril a; bung laimawiah chuan hrilhlawk hmasawinna chanchin, sakhuainaa lalram hmuhthim, hmalsak lo “hmalei lal” dik lo tak chu a hnuhnung berah a lo ding chhuakna leh a tlu ta na tura thu a hril a ni. Bung hmasa ber chu bung hnuhnung ber ang a ni a, bung laimawiah chuan hmalei lal dik lo takin a helna a entir. Daniela zang hnuhnung ber, Hiddekel Lui hmanga zang chu, Alfa leh Omega, Chutak chu a nihna hmingchhinna a keng a ni. Daniela zang hnuhnung ber kan sawi tan dawn hian, châng khatna atangin kan tan ang.

Na mwaka wa tatu wa Koreshi, mfalme wa Uajemi, jambo lilifunuliwa kwa Danieli, aliyeitwa jina lake Belteshaza; nalo jambo lile lilikuwa kweli, lakini wakati uliowekwa ulikuwa mrefu; naye akalifahamu jambo lile, akapata ufahamu wa maono. Danieli 10:1.

Achu buñi nyi'i kuu ndoo ña tutu iin versículo ya. Tu'un xinañu'u ka nduu sivi Daniel, “Belteshazzar”.

Naye mkuu wa matowashi akawapa majina; maana Danieli akamwita Belteshaza; na Hanania akamwita Shadraki; na Mishaeli akamwita Meshaki; na Azaria akamwita Abednego. Danieli 1:7.

Danyeli alipewa jina “Belteshaza” katika sura ya kwanza, naye hatambulishwi tena kuwa “Belteshaza” mpaka maono yake ya mwisho yanapoanzishwa. Kwa hiyo, Belteshaza ndilo jina lake katika ushuhuda wake wa kwanza na wa mwisho. Mabadiliko ya jina katika unabii huwakilisha ishara ya uhusiano wa agano kati ya Mungu na watu Wake. Bwana alipoingia katika agano na Abram na Sarai, alibadilisha majina yao kuwa Ibrahim na Sara. Alibadilisha jina la Yakobo kuwa Israeli, naye anaahidi kuwapa watu Wake wa agano wa siku za mwisho jina jipya.

እንበለ ጽዮን ኣይስቅትን እየ፣ እንበለ ዮሩሳሌምውን ኣይዕረፍን እየ፣ ጽድቃ ከም ብርሃን ከትወጽእ፣ ምድሓናውን ከም ዝነድድ መብራህቲ ክኸውን ክሳብ ዚኸውን። ኣህዛብ ጽድቕኪ ክርእይ እዮም፣ ኩሎም ነገሥታትውን ክብርኺ፤ እግዚኣብሄር ኣፉ ዝሰምዮ ሓድሽ ስም ድማ ክትስመዪ ኢኺ። ኢሳይያስ 61፡1, 2።

Eisafilaadelfia, ka tû ni amaaglak a gatus ha kuarenta kuarto mil gi tinakpô na famagu'on, ha nafa'na'gue lokkue' este na promesa.

Yeye ashindaye nitamfanya kuwa nguzo katika hekalu la Mungu wangu, wala hatatoka humo tena kamwe; nami nitaandika juu yake jina la Mungu wangu, na jina la mji wa Mungu wangu, yaani Yerusalemu mpya, ushukao kutoka mbinguni kwa Mungu wangu; nami nitaandika juu yake jina langu jipya. Yeye aliye na sikio, na ayasikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa.

Ufunuo 3:12, 13.

Aprofeta vakwatekeleza watu wa Mungu wa siku za mwisho, na tofauti na Abrahamu, Sara na Israeli, maana halisi ya Belteshaza haijulikani. Jina ambalo Mungu anawapa watu Wake wa siku za mwisho ili kuwakilisha uhusiano Wake wa agano ni jina lisilojulikana mpaka wakati atakapowapa jina hilo. Jina Belteshaza linamtambulisha Danieli kuwa watu wa Mungu wa agano wa Filadelfia katika siku za mwisho, lakini jina lenyewe limefichwa mpaka kutiwa muhuri, kwa maana jina hilo limeandikwa juu ya vipaji vya nyuso zao, ambapo ndipo muhuri nao umeandikwa.

Na nikatazama, na tazama, Mwana-Kondoo amesimama juu ya mlima Sayuni, na pamoja naye watu mia moja arobaini na nne elfu, wakiwa na jina la Baba yake limeandikwa katika vipaji vya nyuso zao. Ufunuo 14:1.

Danyeli abwirwa Beliteshazari mu gice cya mbere hanyuma no mu gice cya cumi, bityo akigaragaza nk'ikimenyetso cy'umuryango w'umumarayika wa mbere, n'umuryango w'umumarayika wa gatatu, kuko igice cya mbere gihagarariye ubutumwa bw'umumarayika wa mbere, nk'uko byamaze kugaragazwa mu buryo burambuye mu nyandiko zabanje. Bityo rero igice cya cumi gihagarariye umuryango w'umumarayika wa gatatu, n'ubwoko bw'isezerano bwo mu minsi y'imperuka. Maze uwo murongo ukerekana Beliteshazari nk'ikimenyetso cy'abasobanukiwe ukwiyongera k'ubumenyi kwashyizwe ahagaragara mu muryango w'ivugurura watangiye mu mwaka wa 1989. Ibi bigaragazwa n'intsindagirizo ishyirwa ku byo Danyeli (Beliteshazari) yari azi.

Danyeli amenyekanibwa ng'oyo amanyi “ekintu” eky “kyabikkulirwa Danyeli,” era nti “ekintu kyali kya mazima, naye ekiseera kiyatekebawo kyali kiwanvu: n'ategeera ekintu ekyo, era n'aba n'okutegeera okw'okwolesebwa.” Danyeli yategeera “ekintu,” era n'ategeera ne “okwolesebwa.” Ekigambo ky'Olwebbulaniya “dabar,” kivvunulwa nga “ekintu” mu lunyiriri olwo, era kitegeeza “ekigambo.” Mu ngeri ey'obunnabbi “ekigambo” kikiikirira byombi okwolesebwa okw' “ebiseera omusanvu,” era nate kikiikirira Kristo, oyo Kigambo. Byombi “ebiseera omusanvu,” ne Kristo lwe Lwazi abazimbi lye baagaanira, era Danyeli akiikirira abantu abategeera ebintu byombi eby'obubonero bw'Ekigambo.

താനിയത്തേ ഒമ്പതാം അയ്യായം, ഇരുപത്തിമൂന്നാം വാക്യത്തിൽ, ഇരുപത്തിമൂന്നു വർഷവും രണ്ടായിരത്തി അഞ്ഞൂറുപതു വർഷവും എന്ന് കാലപരവചനങ്ങളോടു ബന്ധമുള്ള അത്യാന്തം പരധാനപ്പെട്ട വാക്യങ്ങളിൽ ഒന്നിനെ നാം കണ്ടെത്തുന്നു; അവ താനിയത്തേ എട്ടാം അയ്യായം, പതിമൂന്നാം വാക്യത്തിലെ ചോദ്യത്താലും പതിനാലാം വാക്യത്തിലെ ഉത്തരത്താലും പരിതിന്ധീകരിക്കപ്പെടുന്നു. ആ ചോദ്യം ഇങ്ങനെ ചോദിക്കുന്നു: “വിശുദ്ധമന്ദിരത്തെയും സന്ധ്യയ്ക്കെയും ചവിട്ടിമതിച്ചതായി തിരിച്ചറിവ് പ്പെടുന്ന ‘chazon’ ദർശനം എത്രകാലം തുടരും? അത് ആദ്യം പൗരസ്ത്യവിശ്വാസമുള്ള വിശ്വഹാരാധനയാലും തുടർന്ന് പാപവത്കാരം നിവർത്തിക്കപ്പെടും.” ആ ചവിട്ടിമതിക്കൽ ലഭ്യപുസ്തകം ഇരുപത്താറിലെ “ഏഴു കാലങ്ങൾ” എന്നതിന്റെ നിവൃത്തിയായി

Kuvharu gwa ndimana ya khumi na nhararu yehile huri: kufikila myaka ya zviuru zviviri na mazana matatu; ndipo nzvimbo tsvene, iyo yakatsikwa pasi, ichanatswa; uye chiratidzo che “mareh” chemakore zviuru zviviri nemazana matatu chinotsungwa pamwechete zvivorofita zviviri zvenguva, uye mundima ya makumi maviri nenhatu ya Danieri pfumbamwe, Gabrieli ari kutungamirira Danieri kunzwisisa ukama huripo pakati pezviratidzo zviviri.

ន័យពាក្យដដែលត្រូវបានបកប្រែទាំងជា «យល់» និង «ពិចារណា» នៅក្នុងឧទាហរណ៍នេះ គឺជាពាក្យហឫទ័យ «biyn» ហើយវាមានន័យថា «បំបែកដោយចិត្តគំនិត»។ កាប្រែន័យដូចនេះដំណឹងដល់ដានិកដែលឲ្យយុទ្ធវិការបំបែកដោយចិត្តគំនិតរវាង «ពាក្យនោះ» និង «និមិត្ត»។ «និមិត្ត» នៅក្នុងឧទាហរណ៍នេះ គឺជាពាក្យហឫទ័យ «mareh» ហើយវាជានិមិត្តអំពីរយៈពេលពិរោះបីរយៈពេល ដែលបានបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844។ ពាក្យហឫទ័យដដែលត្រូវបានបកប្រែថា «ពាក្យនោះ» គឺជាពាក្យដដែលដែលត្រូវបានបកប្រែថា «រឿង» នៅក្នុងឧទាហរណ៍នេះដែរ។ វាគឺជាពាក្យហឫទ័យ «dabar» ហើយវាគឺជាឧទាហរណ៍និមិត្តអំពីរយៈពេលពិរោះបីរយៈពេល ដែលបានបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844 ដដែល។

Na mwaka wa tatu wa Koreshi, mfalme wa Uajemi, Danieli, aliyelitwa kwa jina la Belteshaza, alifunuliwa jambo; na jambo hilo lilikuwa la kweli, lakini wakati uliowekwa ulikuwa mrefu; naye akalifahamu jambo hilo, akapata kuelewa maono. Danieli 10:1.

Kubahoze kw’abigishwa babwirije “ubutumwa bwiza bw’ubwami” mu kuza kwa mbere kwa Kristo, kwari gufite igihuje na ko mu kubahoze kw’abatangaje ubutumwa bw’ukuza kwe kwa kabiri. Nk’uko abigishwa bagiyeye babwiriza bati: “Igihe kirasohoye, ubwami bw’Imana buri hafi,” ni ko na Miller na bagenzi be batangaje ko igihe cy’ubuhanuzi kirekire kurusha ibindi kandi cya nyuma cyerekanwe muri Bibiliya cyari kigiye kurangira, ko urubanza rwari ruri hafi, kandi ko ubwami bw’iteka bwari bugiye gutangizwa. Ububwiriza bw’abigishwa bwerekeye igihe bwari bushingiye ku byumweru mironko irindwi byo muri Daniyeli 9. Ubutumwa

bwatanzwe na Miller na bagenzi be bwatangazaga irangira ry'iminsi 2300 yo muri Daniyeli 8:14, iyo byumweru mirongo irindwi bigize igice cyayo. Ububwiriza bwa buri ruhande bwari bushingiye ku isohozwa ry'igice gitandukanye cy'icyo gihe kimwe gikomeye cy'ubuhanuzi." Intambara Ikomeye, 351.

Mu ushinge mantiki iliyomo kwa ndani katika kifungu hiki cha mwisho. Uadventista wa Laodikia hauifundishi dunia kwamba Wamilleri waliifikiri patakatifu panapopaswa kutakaswa kuwa ni patakatifu pa mbinguni, kwa maana wao, na yeyote apendaye kuutazama kumbukumbu ya kihistoria, wanajua kwamba Wamilleri waliamini patakatifu panapopaswa kutakaswa kuwa ni dunia. Kifungu ambacho Uadventista wa Laodikia hukipotosha kwa uangamivu wao wenyewe ni hiki: "hivyo Miller na washirika wake walitangaza kwamba kipindi kirefu zaidi na cha mwisho cha unabii kinacholekwa wazi katika Biblia kilikuwa karibu kuisha", ambacho wao husisitiza kuwa ni miaka elfu mbili na mia tatu ya Danieli sura ya nane, aya ya kumi na nne.

Adventism-gi a-tongan history books in, Millerite preachers three hundred-tang ama 1843 pioneer chart chu a-seng'ani presentations-o jringachim ine identify ka'a; aro chart-o, aro a-gilsakgipa historical testimony gipinrang-o, "seven times" (twenty-five hundred and twenty years) oni ua prophecy ong'a ine namen rongtalbee nikna man'a, jekon uamang "longest and last prophetic period" ine identify ka'aha, jean "about to expire" ong'engachim. 1863-o uamangni rebellion gimin, jensalo uamang "seven times" ni foundation stone-ko jechakaha, da uamang andalgipa gisikchi insist ka'enga je, The Great Controversy-oniko ong'gipa passage-o Sister White established history-ko re-write ka'engaha.

Danyeli capítulo teni lya vese lya kwanza, Belteshazari alemuñisha bantu ba Leza ba mu matuku a kulekelesha, kabiji baumvwisha byonse bibidi, lukonko ne mwasuko bya Danyeli capítulo eight, vese thirteen ne fourteen, byo bamonwa na Sister White kuba musingi ne mpunda ya mukachi ya lwitabilo lwa ba Adventist. Mu kifwanyikilo kyo Danyeli alemuñisha mu vese, alepanga kusanshanya pakachi ka bantu ba lukano lwa Leza ba mu matuku a kulekelesha ne Adventism wa Laodikea, mambo abo ni bo baumvwisha kwiyangijila kwa lwijilo mu 1989.

Mu mwaka gwa gatatu gwa Kulausi mwene Peresia, Daniele, witwaga Beluteshazari, yahishuliwe ijambo; kandi iryo jambo ryari iry'ukuri, ariko igihe cyategetswe cyari kirekire. Nuko asobanukirwa iryo jambo, kandi agira ubwenge bwo gusobanukirwa iyerekwa. Danieli 10:1.

Ndima ya kwanza ndiyo mwanzo wa ono lililotolewa kando ya Mto Hidekeli, ambalo linaishia katika sura ya kumi na mbili. Humo ndimo tunapopata kufunuliwa kwa kitabu cha Danieli wakati wa mwisho; kwa hiyo, uwakilishi wa Danieli akielewa "jambo" na "ono" unaunganishwa na wale wenye kuelewa, nao hutambulishwa kuwa ni "wenye hekima," kinyume na wale wasioelewa, ambao hutambulishwa kuwa ni "waovu." Katika ndima ya kumi ya sura ya kumi na mbili, tofauti kati ya makundi hayo mawili inaonyeshwa.

Bangi bakasafishwa, na kufanywa weupe, na kujaribiwa; bali waovu watatenda kwa uovu; wala hakuna hata mmoja wa waovu atakayefahamu; bali wenye hekima watafahamu. Danieli 12:10.

“Abamagezi” baratahura, kandi abanyabyaha ntibatahura; kandi ijambo ryahinduwemo ngo “gutahura” ni ryo jambo nyene twabonye ku murongo wa makumyabiri na gatatu wo mu gice ca cenda. Ni ijambo ry’Igiheburayo “biyn,” risobanura gutandukanya mu bwenge. Abanyabyaha ntibatahura ukwiyongera kw’ubumenyi, kuko badashaka gukora uko gutandukanya mu bwenge kwa vya vyerekanywe bibiri, ari vyo kuri Beluteshazari avugwako ko yabitahura ku murongo wa mbere, igihe yitwa Beluteshazari aho kwitwa Daniyeli. Ku murongo wa mbere avugwa ko ari ubwoko bw’Imana bw’isezerano bwo mu misi y’iherezo, kandi avugwa kandi ko ari abatahura ivyo vyerekanywe bibiri, abo ubwoko bw’Imana bukwiriye gutandukanya mu bwenge. Yesu yerekana iherezo ry’ikintu akoresheje intango y’ikintu, kandi mu gice ca cumi na kabiri, abamagezi ni abatatahura ubuvugishwa bw’imyaka ibihumbi bibiri na magana atatu, n’isano yabwo itaziguye n’ubuvugishwa bw’igihe “kirekire kuruta ibindi kandi ca nyuma,” ari bwo imyaka ibihumbi bibiri na magana atanu na mirongo ibiri.

ن.ی.هکد م او مدرهب لای ناد ی ن ی ن ی ب اود رس مل نامک موهن ی ل و ک ئ ل ادووت اهاد یراتو مل ممئی

Abantu bange babhujijwe no kubura ubumenyi; kuko wanze ubumenyi, nanjye nzakwanga, kugira ngo utazaba umutambyi wanjye; kuko wibagiwe amategeko y’Imana yawe, nanjye nzibagirwa abana bawe. Hoseya 4:6.

Nanyi mpe, lokola mabanga ya bomoi, bozali kotongama lokola ndako ya molimo, bonganga-nzambe ya bule, mpo na kobonza mbeka ya molimo, oyo endimami na Nzambe na nzela ya Yesu Klisto. Yango wana mpe ekomami kati na Makomi ete: Tala, natye na Siona libanga ya motó ya songe, oyo eponami, ya motuya mingi; mpe ye oyo andimi kati na ye akoyoka nsoni te. Boye, mpo na bino baoyo bondimaka, azali ya motuya; kasi mpo na baoyo batosaka te, libanga oyo batongi babwakaki, yango moko ekómi motó ya songe, mpe libanga ya kokwisa, mpe libanga monene ya kobetisa mabaku; mpo na baoyo bakweyaka na liloba, lokola bazali bato ya botomboki; mpe mpo na yango mpe batyamaki. Kasi bino bozali libota oyo eponami, bonganga-nzambe ya bokonzi, ekolo ya bule, bato oyo bazali ya Nzambe mpenza; mpo bólakisa masanzoli ya ye oyo abengaki bino bóbima na molili bókota na pole na ye ya kokamwa; bino oyo kala bozalaki bato te, kasi sikawa bozali bato ya Nzambe; bino oyo bozwaki mawa te, kasi sikawa bozwi mawa. 1 Petelo 2:5–10.

Namuhesabie uvumilivu rurehare rw’Umwami wacu ko ari agakiza; nk’uko na mwene Data dukunda Pawulo, akurikije ubwenge yahawe, na we yabandikiye; kandi no mu nzandiko ze zose abivugamo, harimo ibintu bimwe bigoye gusobanukirwa, ibyo abatize kandi badakomeye bagoreka, nk’uko bagoreka n’andi Byanditswe, bikabazanira kurimbuka kwabo ubwabo. Nuko rero, bakundwa, ko ibyo mubizi mbere y’igihe, mwirinde kugira ngo mutazayobywa n’ubuyobe bw’abanyabyaha, ngo mugwe muretse gushikama kwanyu. 2 Petero 3:15–17.

Eby’ebintu bino obajjukizenga, ng’obakuutira mu maaso ga Mukama balemenga okuwakana ku bigambo ebitalina mugaso, ebireeta okubula kw’abo abiwulira. Fuba nnyo okwolesa wekka eri Katonda ng’osiimibwa, omukozi atalina kya kukwatirwa nsonyi, ng’oyawula obulungi ekigambo eky’amazima. Naye weewale ebigambo eby’obujama n’ebitaliimu, kubanga biryeyongera okuleeta obutatya Katonda obusingawo. 2 Timoseewo 2:14–16.